

KATASZTRÓFAVÉDELEM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: katasztrófavédelem (Disaster Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképesség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles katasztrófavédelmi vezető
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Disaster Manager

3. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: államtudományi, rendészeti

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: katasztrófavédelem alapképzési szak

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a védelmi igazgatási, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a rendészeti igazgatási (katasztrófavédelmi szakirány) alapképzési szakok, a biztonságtechnikai szak, valamint az államtudományi (korábban közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület), a műszaki és a jogi (korábban jogi és igazgatási) képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték:

6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

1032

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan katasztrófavédelmi szakemberek képzése, akik a Belügyminisztériumnál, a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságnál, a közigazgatási és a gazdálkodó szervezeteknél közép- és felsővezető munkakörökben képesek a védelmi feladatok tervezését, szervezését és irányítását eredményesen végrehajtani a polgári védelmi, tűzvédelmi, iparbiztonsági szakterületeken. A szak elvégzését követően a hallgató megfelel a rendészeti szakvizsga követelményeinek, alkalmassá válik a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, közigazgatási és gazdálkodó szervezetek szakmai közép- és felsőfokú vezetői beosztások betöltésére.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az okleveles katasztrófavédelmi vezető

a) tudása

- Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a katasztrófavédelmi szervek irányításához és vezetéséhez, illetve a védelmi igazgatásban történő tevékenységéhez szükséges jogi szabályozás területén.
- Rendelkezik általános biztonságpolitikai és humánpolitikai ismeretekkel, a tervezés és szervezés módszertanának ismeretével, valamint vezetéspszichológiai és vezetői kommunikációs ismeretekkel.
- Tisztában van a katasztrófavédelmi kutatásban és a tudományos munkában alkalmazható problémamegoldó, döntés- előkészítő ismeretekkel.
- Mélyrehatóan ismeri a katasztrófavédelmi szervezés, illetve a közigazgatás és a védelmi igazgatás szakmai követelményeit.
- Alapszinten ismeri a gazdasági erőforrások, az esélyegyenlőség, a rendészettudomány, a logisztika és a nemzetközi segítségnyújtás rendszerét.
- Magas szinten ismeri a tűzvédelem és mentésirányítás, a polgári védelem, valamint az iparbiztonság esettanulmányainak vizsgálati menetét.

- Mélyrehatóan ismeri a tűzvédelmi és mentésirányítási, a polgári védelmi és az iparbiztonsági műveleti feladatrendszereket.

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a katasztrófavédelmi, polgári védelmi feladatrendszer megszervezésében, a megelőzési, a beavatkozási és a helyreállítási feladatok gyakorlati végrehajtásában.

- Alapos ismeretekkel rendelkezik a védelmi szervezet létrehozása, kialakítása terén, az alárendeltségébe tartozó szervezet irányításában, megyei, régiós, illetve országos szintű katasztrófa- és polgári védelmi feladatok irányítására, vezetésére, koordinálására vonatkozóan.

b) képességei

- Képes a veszélyhelyzeti kommunikáció és a vezetés összefüggéseinek felismerésére.

- Képes a döntéshozó és döntés-előkészítő feladatok ellátására, illetve a döntési javaslatok kidolgozásához szükséges problémaelemzésre és megoldáselemzésre.

- Képes a nemzetközi vonatkozású katasztrófavédelmi szakmai ügyek intézésére.

- Képes a konfliktushelyzetek kezelésére, eredményes tárgyalási technikák alkalmazására.

- Képes az irányítói és végrehajtói feladatkörök ellátására, a belügyi szakterületek körében rendészeti beosztásokban közép- és felső szintű vezetői feladatok ellátására, hatósági és szakhatósági feladatok irányítására.

- Képes a katasztrófavédelmi, a polgári védelemi, a tűzvédelmi és mentésirányítási, valamint az iparbiztonsági szakmai követelményeknek leginkább megfelelő vezetési- és irányítási módszerek és eszközök használatára, ideértve a korszerű vezetési technikákat és szervezési megoldásokat.

- Képes területi és annál magasabb szintű hivatásos katasztrófavédelmi szervezet irányítására, vezetésére.

- Képes katasztrófavédelmi területen közép- és felsővezetői feladatok ellátására a közigazgatásban és a magánszférában.

- Képes a katasztrófavédelmet érintő feladatok vonatkozásában mélyreható és komplex értékelő, elemző és feladatszabó tevékenység önálló ellátására.

c) attitűdje

- Elkötelezett a kreatív, rugalmas, problémafelismerő, illetve az igényes, minőségi munka végzésére.

- Tevékenységét a széleskörű műveltség, a szakmai továbbképzéshez pozitív hozzáállás, elkötelezettség jellemzi.

- Nyitott az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő szakmai gyakorlatot követően vezetői feladatok ellátására.

- Elkötelezett a hatályos jogszabályok és erkölcsi normák teljeskörű figyelembevételével történő döntéshozatal iránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló kezdeményező döntéshozatali képességgel és a döntések képviselésével, illetve személyes felelősségvállalással rendelkezik a döntések környezeti és társadalmi hatásaiért a katasztrófavédelmi szakmai feladatok teljesítésének megtervezése és végrehajtása során.

- Felelősségteljesen részt vesz a katasztrófavédelem kutatási és fejlesztési projektjeinek előkészítésében és végrehajtásában.

- Elkötelezett a szakterület módszertanának fejlesztéséhez szükséges elméleti, tudományos kutatási és gyakorlati információk beszerzése, értékelése és hasznosítása iránt.

- Elemző, értékelő tevékenységét magas színvonalon önállóan végzi, és ennek megfelelően nagy önállósággal a szakmai előírások maximális figyelembevételével irányítja munkatársait az előkészítési, megelőzési, végrehajtási és felelősségi körébe tartozó helyreállítási feladatok vonatkozásában.

- Vezetői, irányítói feladatai során motiválja munkatársait, beosztottait a szakmai ismereteik folyamatos fejlesztésére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdasági és humán szakterület (információ technológia; humánpolitikai tanulmányok; vezetés- és szervezéselmélet módszertana; biztonságpolitika; vezetéspszichológia; vezetői kommunikáció; kockázat és

következményelemzés; katasztrófavédelmi gazdasági erőforrások) 17-26 kredit,

- szakmaspecifikus alapozó szakterület (meteorológia és klimatológia; katasztrófavédelem jogi rendszere; katasztrófavédelem szervezése; köz- és védelmi igazgatás; vezetői tréning; hatósági és műveleti elemzés; környezeti elemek védelme) 29-39 kredit,

- katasztrófavédelmi szakmai szakterület (katasztrófavédelmi egészségügyi biztosítás; polgári védelmi esettanulmányok; katasztrófavédelmi logisztika; polgári védelmi műveletek; nemzetközi segítségnyújtás rendszere; veszélyes létesítmények; iparbiztonság; iparbiztonsági események kezelése; tűzvédelem és mentésirányítás; tűzvédelmi esettanulmányok) 40-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos idegen nyelvek egyikéből, beás, héber, lovári, szerb, ukrán, arab, kínai vagy orosz nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat összesen két hetes gyakorlat, mely a területi hivatásos katasztrófavédelmi szervnél, a hivatásos tűzoltóságnál, illetve rendészeti, közigazgatási vagy gazdálkodó szervezeteknél hajtható végre. A szakmai gyakorlat részletes követelményeit a szak tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit az alábbi területekről:

- műveltség, kultúra, értékek modul (bölcészettudomány, társadalomtudomány) 4-8 kredit,

- államtudományi modul (állam- és jogtudomány, hadtudomány, nemzetközi és fejlődéstanulmányok, információ- és kommunikációelmélet szakterületekből válogatva) 5-20 kredit,

- egyetemi közös közszoigálati gyakorlat 2-4 kredit,

- katasztrófavédelmi szakmai ismertek 10 kredit,

- jogi és államtudományi szakterület (közigazgatási jog, rendvédelmi ismeretek) 5-7 kredit,

- rendészeti humánmenedzsment és kommunikációs szakterület (katasztrófapszichológia, pedagógiai ismeretek, számítástechnikai ismeretek, katasztrófavédelmi informatikai rendszerek, idegen nyelv),

- belügyi alapmodul és fizikai felkészítés szakterület (általános szolgálati ismeretek, közrendvédelem, testnevelés): 5-7 kredit,

- természettudományi alapozó szakterület (alkalmazott természettudományi ismeretek, térinformatikai ismeretek, katasztrófavédelmi egészségügyi ismeretek): 5-7 kredit,

- katasztrófavédelmi alapozó szakterület (veszélyhelyzeti ismeretek, katasztrófavédelmi jog és igazgatás; katasztrófavédelmi felelősség rendszere, nemzetközi katasztrófavédelmi jog): 5-7 kredit,

- szakmaspecifikus képzési terület 30 kredit

a) katasztrófavédelmi műveleti szakterület (polgári védelmi szakismeret, katasztrófa-megelőzés, katasztrófák következményeinek felszámolása, katasztrófa-elhárítás beavatkozási rendszere, katasztrófavédelem logisztikai rendszere, környezetbiztonság, katasztrófavédelmi műveletek; katasztrófavédelem finanszírozási rendszere) 10-20 kredit,

b) tűzvédelmi és mentésirányítási szakterület (tűzvizsgálat alapjai, tűzoltó technikai ismeretek, tűzoltási és műszaki mentési ismeretek, tűz megelőzési ismeretek, tűzvizsgálattan, tűzvédelem finanszírozási rendszere, tűzoltó beavatkozások logisztikája, tűzvédelmi szakismeret) 10 - 20 kredit,

c) iparbiztonsági szakterület (iparbiztonságtan, kritikus infrastruktúra védelem, veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységek, ipari és közlekedési veszélyhelyzetek felszámolása; iparbiztonság gazdasági alapjai) 10 - 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy legalább 30 kredittel rendelkezzen a jelentkező. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.